A gyermek: áldás

Vázlatos összefoglalás a témában adódó főbb teendőkről

Dr. Székely János[1]

A család és a gyermekvállalás helyzete ma Magyarországon

Az első világháború idejéig évente több mint 250 000 gyermek született a mai trianoni határokon belül. Az 1940-60-as időszakban ez a szám már csak évi kb. 180 000 gyermek volt. Mára az **egy év alatt megszülető gyermekek száma kb. 90 000**. Az 1950-es években a házasságkötések száma évente kb. 100 000 volt, ma ez a szám kb. 40 000.

Magyarország népessége 1981 óta csökken. Akkor az ország lakossága kb. 10,7 M volt, ma kb. 9,8M. Ha ehhez hozzávesszük azt, hogy a ’90-es években kb. 360 000 magyar érkezett Magyarországra Erdélyből, Délvidékről és Kárpátaljáról, akkor **a teljes fogyásunk** (a trianoni határokon belüli népesség teljes fogyása) **alig több mint 35 év alatt kb. 1,2 M volt**!

A születések számának csökkenését jelentős mértékben megfordította az abortusz tilalom (1953–56), az abortusz szigorítása (1973) és kis mértékben fékezte a GYES bevezetése (1967). A többi állami intézkedés (pl. GYED, GYET, CSAD) jelentős születésszámnövekedést nem ért el. Ez azt is jelzi, hogy a kérdést pusztán anyagi ösztönzőkkel nem lehet megoldani. A gyermekvállalás elsősorban nem pénz, hanem szív kérdése. Nagyanyáink, dédanyáink sokkal nehezebb anyagi körülmények között sokkal több gyermeket vállaltak.

A népességfogyás kritikus pillanatában vagyunk azért is, mert **a szülőképes női korosztály 8 éven belül 35%-kal fog csökkenni**.

A 2016-os Magyar Ifjúság Kutatás eredményei azt mutatják, hogy **míg 2000-ben a 15-29 évesek 22%-a volt házas, ma csak a 10%-uk**. Csak 24%-uk költözött el a szülői házból, 17%-uk jövedelme 0-35 000 Ft között van, 33%-uk tervezi, hogy egy ideig külföldön tanuljon, vagy dolgozzon, 16%-uk, hogy véglegesen külföldön éljen. Legfőbb szórakozási formáik az internet, a TV, a chat és a facebook (megelőzve a zenehallgatást, barátokat, sportot). Míg 2004-ben átlagosan 344 könyv volt egy fiatal háztartásában, addig ma ez a szám 172. A fiatalok 6%-a vallja magát vallásosnak az egyház tanítása szerint, és 43% mondja magát vallásosnak a maga módján. 29%-uk járt valamennyi időt iskolai hittanra.

A magyar lakosság kb. 24%-a él súlyos anyagi depriváció ban (az EU 28 átlaga: 8 %).

Természetesen öröm a gyermekszületések számának kis növekedése és a házasságkötések számának jelentős növekedése az utóbbi néhány évben, és nagyon jó irányba mutat a CSOK bevezetése is, ezeknek a pozitív folyamatoknak a mértéke azonban még igen messze van attól, hogy a népességfogyást megállítsa.

[1] Dr. Székely János: katolikus püspök összefoglalója

Mindebből az tűnik ki, hogy **a jelenlegi trendet megfordítani nem könnyű, emberileg nézve szinte lehetetlennek látszik**. Ennek ellenére meg kell próbálnunk megtenni mindazt, ami lehetséges. Mit tehetnénk?

Cselekvési javaslatok

Family mainstreaming

Nagyon pozitív az a tény, hogy Magyarország alkotmánya a házasságot egy férfi és egy nő szeretetszövetségének tekinti, a házasságon, illetve a szülő gyermek kapcsolaton alapuló családot a társadalom legfontosabb építőkövének tartja, és a kormány intézkedései is sokféle módon igyekeznek segíteni a családokat. Ezt a jó tendenciát fontosnak tartjuk megerősíteni.

Mostantól minden törvényt, minden állami intézkedést meg kellene vizsgálni abból a szempontból, hogy a családokat, a házasságkötést, a gyermekvállalást segíti-e. Ha nem, módosítani kell az intézkedést.

Oktatás-nevelés

Jegyesoktatás mindenkinek

Minden házasságra készülő párnak legyen kötelező egy kb. 4 alkalmas házassági felkészítőn részt venni. Szabadon választhatják meg a párok, hogy állami felkészítésben, vagy valamelyik egyház által szervezett jegyesoktatásban kívánnak részesülni. Az oktatás fő témái között szerepeljen a kommunikáció, a konfliktusmegoldás, a tipikus férfi és női tulajdonságok, a gyermekvállalás és nevelés kérdése.

Családi életre nevelés az iskolában

A házasságok sikere nagymértékben lelki, szellemi tényezőkön múlik. Az iskola segítheti az érett, önzetlen, szeretetre képes személyiség kialakulását.

Az alap-, a közép- és a felsőfokú oktatásban is kapjon fontos helyet a családi életre nevelés. Helyezzenek hangsúlyt a kommunikációra, a konfliktusmegoldásra. A **zene, a tánc, a színjátszás** és más hasonló tevékenységek által is segítsék a fiatalok kapcsolatteremtési készségeinek kifejlődését.

Csökkentsék a fiatalok túlterheltségét, pl. azáltal, hogy az általános iskolában nem, vagy csak nagyon korlátozott mértékben adnak írásbeli **házi feladatot**, míg sokkal több kreatív tevékenységbe kellene bevonni őket.

Édesanyák segítése

Az édesanyák segítésének sok új formáját lehetne még bevezetni. Egyszeri **szülési támogatás** (esetleg 3–4. gyermeknél emelt összeggel); GYES-ről visszatérő **anyákat részmunkaidőben foglalkoztatók támogatása**; a vállalatok támogathassák **a TAO (társasági adó) keretéből a gyermekvállalást**; **munkahelyi bölcsőde és óvoda szintén a TAO keretből**; **nyári napközik**; **gyerekvigyázás** megszervezése – támogatása (pl. egyházakon, civil szervezeteken keresztül); **főállású anyaság** lehetősége 3 gyermektől kezdve.

Fiatal házasok segítése

Keltető lakások biztosítása igen alacsony lakbérrel, 5–6 évre, fiatal házasoknak.

Családközösségek támogatása

Támogatni kell minden olyan közösséget, ahol házaspárok és családok összefognak, hogy egymást emberileg, lelkileg és a gyakorlati problémák megoldásában is segítsék, támogassák.

Családbarát média

Támogatni kellene a családbarát filmek, műsorok sugárzását. Tiltani kell a kifejezetten destruktív, család ellenes tartalmakat. Készítsenek olyan – sokfajta adathordozón megtekinthető – műsorokat, melyek a családi életre nevelnek, annak szépségét és értékét bemutatják.

Kóser telefon és számítógép kifejlesztése és forgalmazása. Olyan eszközöket kellene a piacon megjelentetni, melyeken a fiatal nem tud destruktív tartalmakat (horror, pornográfia, erőszak stb.) nézni. Ne a szülőnek kelljen megpróbálnia védett közeget biztosítani a gyermekének olyan eszközök világában, melyekhez nem ért. Esetleg a szülő büntethető legyen, ha a gyermeke nem ilyen eszközöket birtokol.

Lépések egy olyan ország felé, ahol a kisgyermek életét a fogantatástól kezdve védjük

A bevezetőben láttuk, hogy a demográfiai trend megfordításában döntő szerepe van az abortusznak (ill. az abortusz korlátozásának).

Az állam fejezze ki világosan, hogy az abortuszt nem tekinti egy helyes, civilizált megoldásnak.

Ennek érdekében **a szülészetek harmadát-felét alakítsák át abortuszmentes, csak az életet szolgáló szülészetekké**.

A szülészetekhez vezető utakra tegyenek ki **plakátokat a gyermekről**, a magzatról.

Az **abortusz előtti tanácsadásban** próbálják az édesanyát **lebeszélni** erről a döntéséről. **Mutassák meg neki a magzatát** egy szép, nagy felbontású képen. Hívják be a gyermek **édesapját is**, és ha ő szeretné a gyermeket felnevelni, akkor az anya döntését halasszák el 10 nappal. Beszéljenek neki az **örökbeadásról**, és ha erre nyitott, ismertessék meg őt olyan szülőkkel, akik örökbe fogadnák a gyermekét. Esetleg az állam anyagilag támogassa azt az anyát is, aki megszüli és örökbe adja a gyermekét.

Hátrányos helyzetűek, szegények

Magyarországon az újszülöttek egy igen jelentős része szegény családokba születik. Kiemelt figyelmet kell fordítani ezekre a családokra. A munkahelyteremtés és a minőségi oktatás biztosítása elengedhetetlenül fontos az ő számukra.